

[Justitsministeren.]

viklingen baade herhjemme og i Udlandet, og som i øvrigt har en Række nærmere angivne Opgaver.

Justitsministeriet kan i det væsentlige tiltræde Udvalgets Forslag, som man imidlertid har ment at burde udbygge videre, dels med Hensyn til Vilkaarene for Filmsudlejning, dels med Hensyn til Filmsfonden. Man har samtidig paa Grundlag af de siden 1933 indvundne Erfaringer underkastet hele Loven en Revision. Det ved tidligere Lovgivning altid opretholdt Bevillingssystem har man ment at burde bibeholde. Saavel Erfaringerne herhjemme som i Udlandet viser, at hele dette Omraade maa undergives Samfundsmagtens Støtte og Kontrol, og herom er Udvalget ogsaa enigt, som man kan se det i Betænkningen Side 7—11, ligesom denne Ordning økonomisk set giver en hensigtsmæssig Udvikling uden Spild af store Værdier og uden Fare for Misbrug gennem private Truster.

Paa eet Omraade forekommer det imidlertid mig, at Bevillingssystemet har givet et ganske urimeligt Udslag, nemlig med Hensyn til de meget store Indtægter, der oppebæres af visse Bevillingshavere. Ifølge de Indberetninger, vi har liggende for 1937, er der 14 Teatre med et Nettooverskud fra 20 000 til 30 000 Kr. om Aaret, som altsaa tilfalder den enkelte Bevillingshaver, 9 med fra 30 000 til 40 000 Kr., 1 med fra 40 000 til 50 000 Kr., 5 med fra 50 000 til 60 000 Kr., 2 med fra 60 000 til 70 000 Kr., 2 med fra 80 000 til 90 000 Kr., 3 Bevillingshavere har en Nettoindtægt paa 100 000—110 000 Kr. om Aaret og en enkelt 123 000 Kr. Disse særdeles store Indtægter staar ikke i noget rimeligt Forhold til den af Bevillingshaveren ydede Arbejdsindsats, Kapitalindskudet eller den af ham baarne Forretningsrisiko. Det er nemlig urigtigt at sidestille Biografteatervirksomhed med almindelig Forretningsvirksomhed. Ved den af Bevillingssystemet i al Almindelighed sikrede Kundekreds er det forholdsvis let for de fleste Bevillingshavere at skaffe sig den fornødne Kapital, Driftsrisikoen bortfjernes reelt gennem Bevillingen, og Adgangen til at erhverve Films ligger i Forvejen i saa faste Baner gennem den Ordning, der findes næsten i alle Lande, at der ikke vil være nogen videre Plads eller Brug for Bevillingshaverens Initiativ. Det er i første Række det gennem det offentlige Bevillingssystem skabte Monopol, som kan siges at være Hovedbasis for de oppebaarne store Indtægter.

En anden Ordning er ogsaa efter min Opfattelse paakrævet for at undgaa den Ulighed, som den nugældende Ordning skaber mellem Bevillingshavere, idet det jo beror paa et rent Tilfælde mange Gange, om man faar et Teater, der giver 5 000 Kr. om Aaret, eller et, der giver 50 000 Kr. eller 100 000 Kr. i Overskud. For de store Indtægter ligger i Almindelighed slet ikke eller ikke fortrinsvis paa de store, nyindrettede Teatre; de ligger paa velbeliggende mindre, alt eksisterende Strøgteatre i Hovedstaden.

§ 22 i Loven af 1933 indeholder vel en Hjemmel for, at Justitsministeren kan paalægge en Afgift, men denne Afgift maa ikke udgøre mere end 10 pCt. af det Beløb, hvormed Nettooverskuddet overstiger 20 000 Kr. I Finansaaret 1936—37 har denne Afgift, altsaa den nu eksisterende Afgift, indbragt godt 80 000 Kr. Den er efter Regeringens Skøn alt for ringe. Det foreslaas derfor i § 27, at Afgift svares af alle Biografteatre med Nettooverskud af over 10 000 Kr., og saaledes at Afgiften skal erlægges, ikke: efter Justitsministerens Bestemmelse kan erlægges, men: skal erlægges efter en progressiv Skala. Uanset denne Forhøjelse af Afgiften vil den resterende Del af Overskudet være saa stor, at man kan sige, at den afgiver et yderst rimeligt Vederlag for Bevillingshaverens Indsats og ogsaa tilstrækkelig Tilskyndelse til Udførelse af privat Initiativ. Alligevel vil den foreslaaede Afgift formentlig indbringe 8—10 Gange saa meget som den nuværende. Ved denne kan der gives Fonden videre-rækkende Formaal end foreslaaet af Udvalget, hvis Forslag gaar ud paa, at Indtægterne skal anvendes til Fremme af Filmens Udnyttelse i undervisningsmæssig, kulturel og kunstnerisk Henseende, medens Forslagets § 28 ikke blot nævner disse specifikke Filmsformaal, men tillige Støtte til almennyttige og velgørende Formaal, herunder dansk Teater og dansk Kunst; det skal jeg komme tilbage til om lidt.

Bestemmelser om Udlejning foreslaas ikke af Udvalget, der forudsætter, at dette som hidtil — det har jeg allerede nævnt — forbliver fri Næring. Under Hensyn til, at Filmsudlejerne udøver den samfundsmæssigt vigtige Funktion at fremskaffe de udenlandske Films, maa Justitsministeriet imidlertid finde det paakrævet, at Virksomheden i hvert Fald kun kan udøves af Personer eller Selskaber, der opfylder Betingelserne for at faa Næringsbrev her i Landet, jfr. § 15.

Med Hensyn til Forslagets enkelte Bestemmelser skal jeg nu gøre nogle Bemærk-